

Årsrapport for kvalitetsarbeid 2009

Det teologiske Menighetsfakultet

Innledning

Årsrapport for kvalitetsarbeid 2009 beskriver det arbeid som har vært knyttet til institusjonens kvalitetssikringssystem i 2009. MF har i løpet av året revidert sitt system for utdanningskvalitet og dette ble vedtatt i MFs styre den 26. januar 2009 (Styret sak 07/09). Det reviderte kvalitetssystemet ble evaluert av NOKUT høsten 2009, og den sakkyndige komiteen hadde et innledende besøk den 25. august, og hovedbesøket var den 6.- 8. oktober. På hovedbesøkets avsluttende møte var komiteens umiddelbare og foreløpige respons på MFs kvalitetssystem positiv, og de merknader og spørsmål de hadde bar preg av å være konstruktiv og ikke negativ kritikk. Den skriftlige rapporten fra NOKUT var ikke ferdigstilt pr. 31.12.09, og vi avventer det endelige utfallet av denne.

MFs kvalitetsarbeid i 2009 har naturlig nok vært preget av implementeringen av det reviderte system for utdanningskvalitet og forberedelsene til NOKUTs besøk. I løpet av våren ble det lagt mye arbeid ned i å få et så fullstendig uttegnert system som mulig, både for å tydeliggjøre rutine og ansvarsforholdene i selve systemet, men også for å lette NOKUTs arbeid med å sette seg inn i hvordan systemet fungerer. Det var krevende å tegne ut et såpass detaljert system uten en første gjennomkjøring, og erfaringene fra kvalitetsarbeidet i 2009 viser da også at systemet vil måtte justeres noe underveis. Imidlertid er dette snakk om mindre justeringer av enkelte rutiner, og det er vår erfaring så langt at systemet i hovedsak fungerer bra og er hensiktsmessig dimensjonert.

Implementeringen av det reviderte kvalitetssystemet ble gjort samtidig med innføringen av ny rådsstruktur på fakultetet. Den gamle strukturen som var inndelt etter nivå (fagråd for bachelor og fagråd for master og cand.theol.) ble avvirket til fordel for en avdelingsstruktur inndelt etter 3 fagområder (religion og samfunn, religion og pedagogikk og teologi) i tillegg til fagråd for førsteårsstudiet. Ved innføring av ny rådsstruktur ble det også satt fokus på protokollføringen i rådene, og fra å være rene vedtaksprotokoller ble det nå skrevet mer fylldige protokoller hvor også rådernes innspill til drøftingen av de ulike saker skulle protokollføres.

Det har i 2009 vært utført systematisk arbeid med utdanningskvalitet innenfor kvalitetsarbeidets fire dimensjoner (inntak, innsats, resultat og relevans) og deres respektive fokusområder, slik det er beskrevet i MFs system for utdanningskvalitet. Denne rapporten er disponert etter de fire dimensjoner i kvalitetssystemet.

Inntaksdimensjonen

I henhold til kvalitetsarbeidsrutinene for inntaksdimensjonen ble det utarbeidet en oversikt over søkertall, opptatte studenter og registrerte studenter pr. 15. okt. 2009, med sammenlignbare tall for foregående år. Kommunikasjonsrådgiver leverte en kort rapport som beskrev rekrutteringsprosessen og en vurdering av denne. Økonomisjef leverte regnskapstall for rekrutteringsarbeidet pr. 1. aug. 2009. Opptaksleder utarbeidet en fylldig rapport som beskrev hvordan arbeidet med søknad og opptak har fungert, og studiesjef leverte på dette grunnlag et kort notat som beskrev situasjonen, utviklingstrekk og forslag til tiltak. Dette materialet ble sammenfattet i *Evalueringssrapport inntak 2009*, som ble lagt frem for avdelingsrådene/ fagrådet til behandling på 3. høstmøte den 23. nov., deretter ble rapporten behandlet på studieutvalgets møte den 30. nov.

I forhold til PhD- utdanningen så hadde ikke forskningsutvalget samme møtestruktur som avdelingsrådene/ fagrådet i 2009, og rapporten for inntak på PhD- utdanningen ble derfor ikke klar før i desember. Denne blir behandlet på første forskningsutvalg i 2010, og deretter på studieutvalgets møte i februar 2010. Fra og med 2010 vil møtene i forskningsutvalget legges samtidig med de øvrige råd, og de vil følge samme rapporteringsregime slik at vi får samlet rapportene som går til studieutvalget.

Av arbeidet med inntakskvalitet i 2009 vil vi særlig trekke fram følgende momenter:

- 1) Det var ingen store endringer i markedsførings- og rekrutteringsarbeidet i 2009 i forhold til foregående år. Budsjettet for markedsføring og rekruttering hadde en liten økning i forhold til 2008, men ikke slik at det innebar en markert økt satsing. Likevel var antall søkere betydelig høyere i 2009 enn i 2008. Det som drar opp tallet er særlig søkere til samfunnsfag på restetorget, som hadde 156 søknader i 2009. I tillegg kan vi

merke oss ped skole og samf. som hadde 50 søknader over restetorget. Dette programmet var som kjent "forløperen" til lektor- adjunktprogrammet, som først ble klart for utlysning i løpet av høsten. De studenter som hadde takket ja til studie plass på programmet ped skole og samfunn vil få tilbud om studie plass på LAP- programmet.

- 2) Det er 37 flere studenter som faktisk møter opp/ registreres som studenter i 2009 enn i 2008, til tross for at antall søknader har vært betydelig høyere i 2009. Av 416 ja- svar blir bare 318 registrert som studenter. En e-post- undersøkelse kunne vært rutinemessig gjennomført medio sept. hvert år, for å finne ut hva skjer med de som "forsvinner". Har de ikke fått god nok informasjon om studiet de har takket ja til, og så valgt å trekke seg? Har de fått tilbud om andre studie plasser som var mer attraktive? Har de begynt å jobbe? Dette er spørsmål det hadde vært nyttig å få svar på, særlig dersom det er noe i våre opptaksrutiner som svikter. Tiltaket iverksettes administrativt.
- 3) Mottak av de internasjonale studentene som kommer til MF fungerte ikke tilfredsstillende. Ansvarsfordeling mellom opptaksleder, internasjonal konsulent og studieadministrasjonen for øvrig må tydeliggjøres.
- 4) Det manglet klare og gode rutiner for saksbehandling vedr. opptak til kvoteprogrammet. Rutiner for dette bør utarbeides administrativt.

Innsatsdimensjonen

I henhold til det reviderte kvalitetssystemet skal avdelingsrådene/ fagrådet på første møte hvert semester behandle rapport for innsatskvalitet, som relaterer seg til den evaluering av emner som er gjort foregående semester. Selv om systemet i stor grad var ferdig uttegnet ved semesterstart våren 2009 da det ble lagt frem for styret den 26. januar, tok det litt tid før rapporteringsrutinene kom helt på plass og systemet ble implementert.

I tillegg ble ny avdelingsstruktur implementert våren 2009, slik at den avdelingsstrukturen som forutsettes i det reviderte kvalitetssystemet ikke var på plass før godt ut i semesteret. På første møte i fagrådene (altså gammel struktur) 9. og 11. februar 2009 ble det følgelig ikke levert noen *Evalueringsrapport innsatskvalitet nr. 1 - 2009*, men rådene behandlet like fullt evalueringene som hadde skjedd foregående semester, men da etter de gamle evalueringrutinene. En kort saksfremstilling basert på rådernes behandling av evalueringen ble lagt frem for studieutvalget på møtet den 9. mars, og dette ble tatt til etterretning.

Og slik rutinene har vært i en årrekke ble det også på første møte i fagrådene 9. og 11. februar vedtatt hvilke emner som skulle evalueres våren 2009, og både dette evalueringsarbeidet og *Evalueringsrapport innsatskvalitet nr. 2 - 2009* ble utført/ skrevet i henhold til rutinebeskrivelsene i det reviderte kvalitetssystemet – som da var blitt implementert sammen med ny avdelingsstruktur. Denne rapporten ble deretter lagt frem for studieutvalget den 22. september.

Av arbeidet med innsatskvalitet i 2009 vil vi særlig trekke fram følgende momenter:

- 1) Høsten 2008 ble følgende emner evaluert: KRL108, KRL237, PT101, PT512 og NT513, og evalueringen ble behandlet på fagrådsmøtene den 9. og 11. febr. For fagråd bachelor er det vanskelig å lese ut fra protokollen hvorvidt det ble avdekket alvorlige mangler eller avvik, da protokollen kun sier *Saken drøftet. Fagrådsleder følger opp fagrådets anbefalinger om tiltak på bakgrunn av evalueringen*. Fagråd for master og cand. theol. refererer noe mer fra saksbehandlingen, men også her er det svært knapt, og det synes ikke å være avdekket alvorlige mangler eller avvik på emnene som ble evaluert, men noen justeringer ble utført på grunnlag av tilbakemeldinger fra studentene. Våren 2009 ble følgende emner evaluert: KRL202, ST512, KRL228, TK203 og DIA575. Selve gjennomføringen av evalueringen ble gjennomført som tidligere ved bruk av Fronter, men ved implementeringen av nye rutiner knyttet til det reviderte kvalitetssystemet, har følgende nye momenter kommet til i evalueringsrapporten:
  - a) Emneansvarliges kommentar til evalueringen
  - b) Avdelingsleders vurdering og forslag til tiltak
  - c) Avdelingsrådenes behandling med innspill og vedtak
  - d) Studiedekanens momenter og innspill til den videre prosessen
  - e) Studieutvalgets endelige behandling av hele rapporten

Generelt kan vi si at emnene som ble evaluert med ett unntak fungerer bra, og at de avvik og mangler som er blitt avdekket ikke kan karakteriseres som alvorlige. Det ble vedtatt en rekke tiltak på grunnlag av evalueringene, som følges opp av det enkelte avdelingsråd/ fagråd. På TK203 var imidlertid evalueringen så negativ at det kan karakteriseres som alvorlig. Her har avdelingsrådet vedtatt en revidering av emnet på

grunnlag av evalueringen. Samlet sett viser rådenes arbeid med evalueringen at kvalitetssystemet fungerer hensiktsmessig, og vi ser at avvik og mangler fanges opp og tiltak iverksettes på en tilfredsstillende måte.

Dersom vi sammenligner fagrådernes og studieutvalgets behandling av emneevaluering høsten 2008 med behandlingen av emneevalueringen våren 2009 ser vi med all tydelighet hvordan det reviderte kvalitetssystemet ikke bare har løftet kvaliteten på selve evalueringene, men også i særlig grad rapporteringen i etterkant. Det nye rapporteringsregimet på innsatskvalitet er betydelig forbedret i forhold til tidligere, og avdelingsledernes innspill, rådenes innspill og vedtak og studieutvalgets videre oppfølging er nå nøye og grundig dokumentert gjennom rapportene. Et avdelingsråd eller studieutvalget kan nå lett bli tilbake i rapportene dersom noe på et senere tidspunkt må følges opp – dette var ikke uten videre like lett tidligere, da rapporteringen var av et mye mindre omfang, i tillegg til at protokollene var svært knappe.

- 2) Iht. det reviderte kvalitetssystemet skal det også hvert semester gjennomføres en dialogisk evaluering av alle emner. Denne typen evaluering har forekommet i varierende grad også tidligere, men det har aldri blitt satt i system. Våren 2009 ble dette gjennomført for første gang, og en oversikt over evalueringen ble med i *Evalueringsrapport innsatskvalitet nr. 2 – 2009*. Den første gjennomkjøringen viser at forholdsvis mange emner enten ikke blir evaluert eller ikke rapporterer den evalueringen som evt. fant sted. Dette kan nok skyldes at det var første gang, og at bestillingen som gikk til de emneansvarlige kom sent og ikke var helt tydelig. Forhåpentligvis vil andelen emner som ikke blir evaluert synke når vi får kjørt rutinen et par ganger. Fra den dialogiske evalueringen våren 2009 ble det ikke registrert rapporter om avvik fra normal standard. Arbeidet med den dialogiske evalueringen avdekket manglende retningslinjer for hva de emneansvarlige skal gjøre med det materialet de samler inn, og da særlig hva som skal rapporteres videre til hvem. Retningslinjer for dette vil bli utarbeidet administrativt.
- 3) Våren 2009 ble det gjennomført en begrenset evaluering av Cand.theol.- programmet. Evalueringen viser at studentene stort sett er tilfreds med programmet, men programmets arbeidsbyrde og tidspunkt for praksisperioder utgjør forhold som kan forbedres. En utfordring med denne typen evaluering er å finne det rette kullet å evaluere. Særlig etter de mange revisjonene profesjonsstudiet har vært gjennom de siste årene har også kullene blitt fragmentert, og mange studenter følger ikke vanlig studieløp. Forhåpentligvis vil dette bli bedre når det nye studieløpet har satt seg og de studentene som var med på de ulike overgangsordningene er ferdige.
- 4) Det ble ikke gjennomført noen evaluering av studie- og læringsmiljøet høsten 2008, da en tilsvarende undersøkelse ble gjennomført våren 2008 i regi av Nautilus, og behandlet ferdig i 2008. Evalueringen av studie- og læringsmiljøet som ble foretatt høsten 2009 hører til kvalitetssyklusen for 2010, og vil ikke bli kommentert her.

Resultatdimensjonen

Iht. rutinene for det reviderte kvalitetssystemet ble *Evalueringsrapport 2009 Resultat* behandlet på avdelingsråd/ fagråd den 25. mai. Rapporten gjør rede for karakterstatistikken for 2008, og refererer eksamenskomiteenes arbeid med dette. På bachelornivå registreres det relativt høy strykprosent på deler av grunnstudiene, og på masternivå en relativt høy snittkarakter på avhandlinger. I tillegg gjør rapporten rede for poeng- og kandidatproduksjon 2008, som viser en liten nedgang i forhold til 2007. Ved rådenes behandling av rapporten ble det vedtatt en rekke tiltak i forhold til økt poengproduksjon, særlig på bachelor- nivå. Det er gjerne disse – og i særlig grad førsteårsstudentene – som sliter med full produksjon.

Rapporten viser imidlertid at institusjonen har god kontroll, og verken lav poengproduksjon på bachelornivå eller relativt høy strykprosent på enkelte emner gir grunn til bekymring. Tallene kan forklares, og tiltak iverksettes for å møte utfordringene.

Relevansdimensjonen

Arbeidet med relevansdimensjonen i kvalitetssystemet forholder seg primært til to kilder i 2009: en undersøkelse av tidligere studenter (1984- kullet) samt tilbakemeldinger fra studentene på hvorvidt de opplever studiet relevant for fremtidig yrkesvei. Dette er sammenfattet i *Evalueringsrapport Relevans 2009*, som ble behandlet i rådene den 5. okt. 2009.

Undersøkelsen av tidligere studenter må anses å være av mindre verdi, da kun 8 av 18 i den aktuelle gruppen responderte på undersøkelsen, i tillegg til at det studieløpet de var en del av frem til 1984 har gjennomgått betydelige revisjoner i ettertid. Rapporten konkluderer også med at dersom denne typen undersøkelser skal ha relevans må de innhente materiale fra de som nylig er ferdig med studiet og frem til de som har vært i arbeid i 6-7 år. Først da vil det innhentede materialet være nært nok i tid til at det er nyttig i forhold til dagens studieløp.

Studenters tilbakemelding på hvorvidt de opplever studiet relevant for fremtidig yrkesvei kommer fra emneevalueringene der et av spørsmålene relaterer seg til dette. I tillegg er dette en sentral del av den begrensede evalueringen av program, som cand.theol.- programmet ble gjenstand for våren 2009. Mange studenter vil mangle forutsetninger for å komme med noen kvalifisert uttalelse om studiets relevans, da de aldri har vært ute i yrkeslivet. Andre igjen tar studiet i voksen alder og har mye erfaring å komme med, og de gjør vi vel verdt i å lytte til. På spørsmålet om relevans fordeler tilbakemeldingene fra studentene seg på *svært relevant, relevant og litt relevant*, hvor hovedtyngden er på *svært relevant*. Det er få som opplever studiet som irrelevant.

Avdelingsråd for religion og pedagogikk svarer til dette at spørsmålene knyttes til relevans bør spisses i tillegg til at det nok er noe uklart om hva relevansbegrepet innebærer. Alle rådene slutter seg til forslaget om å opprette såkalte avtagerpanel/ arbeidslivspanel for de ulike utdanninger for å styrke relevansdimensjonen i studiene. Det foreligger imidlertid ingen oppfølgingsvedtak i studieutvalget på dette, og saken bør nok fremmes her dersom dette skal kunne realiseres.

MF 09.02.2010
Studiesjef Arnfinn Eng.